

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Кафедра землеустрою і кадастру

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчально-методичної роботи

/ Андрій ШПАКОВ /

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансування наукових досліджень, грантова діяльність

(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
032	Історія та археологія

Розробники:

Петраковська О.С., д.т.н., професор

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Михальова М.Ю., к.т.н., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри землеустрою і кадастру
протокол № 17 від « 01 » червня 2022 року

Завідувач кафедри

(підпис)

(Петраковська О.С.)

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(підпис)

(Василь ДЕРЕВІНСЬКИЙ)

Схвалено навчально-методичною радою КНУБА

протокол № 7 від «23» червня 2022 року

Голова НМР КНУБА

(підпис)

(Андрій Шпаков)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності (спеціалізації)	Форма навчання: денна/вечірня										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних											
				Разом	у тому числі										
					Л	Лр	Пз	КП	КР	РГР	Контр.				
032	032 Історія та археологія	3,0	90	90	14	-	16	-	-	-	1	3	2		

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є придбання теоретичних знань сучасних тенденцій фінансування наукових та науково-технічних робіт, законодавчого регулювання питань фінансового забезпечення наукових досліджень та розробок та придбання умінь пошуку державних та закордонних джерел фінансування наукових досліджень і підготовки грантових заявок.

Робоча програма містить витяг з навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має здобути аспірант, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок аспіранта, роз'яснення деяких аспектів організації навчального процесу, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуального завдання. Абсолютну більшість позицій зі списку розміщено на Освітньому сайті КНУБА або ж за цією адресою містяться посилання на ці джерела та літературу в інтернеті. Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідуваності занять.

Компетентності аспірантів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Інтегральна Компетентність(ІК)	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК03. Здатність вести фахову наукову бесіду та дискусію із широкою науковою спільнотою та громадськістю державною мовою за відповідним рівнем ораторської майстерності, демонструвати високий рівень загальнонаукового та професійного понятійного апарату під час презентацій результатів наукових досліджень, формувати наукові тексти в письмовій формі, організовувати та проводити навчальні заняття, використовуючи прогресивні інформаційно-комунікаційні засоби. ЗК04. Здатність ініціювати та проводити оригінальні наукові дослідження, ідентифікувати актуальні наукові проблеми, здійснювати пошук та критичний аналіз інформації, продукувати інноваційні конструктивні ідеї та застосовувати нестандартні підходи до вирішення складних і нетипових завдань. ЗК07. Здатність ініціювати, обґрунтовувати та управляти актуальними науковими проєктами інноваційного характеру, складати пропозиції щодо їх

	фінансування, реєстрації прав інтелектуальної власності, самостійно проводити наукові дослідження, взаємодіяти у колективі та виявляти лідерські здібності при виконанні наукових проєктів. ЗК08. Здатність використовувати сучасні методи та технології наукової комунікації державною та іноземною мовами на сучасному технологічному обладнанні з залученням цифрових технологій та новітнього інструментарію для проведення досліджень на рівні якісного виконання, яке відповідає національному та світовому рівням
Фахові компетентності (ФК)	ФК01. Володіння актуальною інформацією щодо сучасного стану, тенденцій розвитку, проблематики та наукової думки у сфері професійної діяльності. ФК02. Здатність використовувати сучасні методи фізичного, математичного моделювання, статистичного аналізу та прогнозування із використання новітніх прикладних програм, комп'ютерних систем та мереж, програмних продуктів при створенні нових знань, отриманні наукових та практичних результатів у сфері професійної діяльності. ФК03. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень. ФК04. Здатність проводити експериментальні дослідження, виконувати кількісну та якісну оцінку їх результатів, систематизувати та формулювати експертно- 9 аналітичні висновки, інтегруючи знання з суміжних дисциплін при розв'язанні наукових проблем в галузі
Програмні результати навчання	
ПР03. Здатність продемонструвати знання державної та іноземної мови, включаючи спеціальну термінологію, необхідну для повного розуміння іншомовних наукових текстів, проведення літературного пошуку, усного та письмового представлення результатів наукових досліджень, ведення фахового наукового діалогу. ПР04. Здатність продемонструвати знання із наукової та професійної підготовки для підтвердження достатнього рівня компетентності у виборі методів наукових досліджень, оцінки їх наукової новизни та практичного значення при вирішенні спеціалізованих завдань в галузі. ПР06. Вміти застосовувати універсальні навички дослідника, достатні для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної, дослідницько-інноваційної та/або науково-педагогічної діяльності за фахом та продукування нових ідей та методів, спрямованих на покращення науково-практичної діяльності в галузі. ПР07. Демонструвати навички усного та письмового спілкування державною та іноземними мовами, використовуючи навички міжособистісної взаємодії, працюючи в міжнародному контексті з різними стейкхолдерами галузі, з використанням сучасних інформаційних технологій та засобів комунікації. ПР08. Володіти сучасними інформаційними технологіями для розробки, організації та управління науковими проєктами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації. ПР10. Здатність ефективно працювати самостійно або в групі, вміння отримувати бажаний результат у умовах обмеженого часу з акцентом на професійну сумлінність і з дотриманням етичних міркувань,	

уміння та навички проводити моніторинг робіт та вчасно вносити корективи в план робіт за проектом.

ПР11. Здійснювати успішну інноваційну науково-технічну діяльність у соціально-орієнтованому суспільстві на основі міжособистісних взаємовідносин для максимального самовираження на основі терпимості, психологічної сумісності та етики поведінки.

ПР12. Демонструвати вміння самостійно ставити та розв'язувати відповідні організаційно-управлінські завдання на основі дотримання законодавчої бази, принципів доброчесності та відповідальності за успішний кінцевий особистий та командний результат на основі сучасної теорії і практики організації та управління функціонуванням науково-професійних видів діяльності.

ПР13. Здатність формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації на основі аналізу літературних джерел, патентних досліджень, повного циклу теоретичних і експериментальних досліджень, проведених за сучасними методиками.

4.Програма навчальної дисципліни

	Вид заняття	Тема заняття	К-сть годин
Модуль 1. Правове регулювання фінансування наукових досліджень			
1	Лекція	Державне регулювання фінансування наукової діяльності	2
2	Лекція	Види наукових досліджень та грантів	2
Змістовний модуль 2. Правове регулювання фінансування наукових досліджень			
Модуль 2. Програми фінансування спільних наукових та освітніх проектів			
3	Лекція	Державні програми фінансування	2
4	Лекція	Міжнародні програми фінансування	2
5	Лекція	Типова структура грантової заявки. Основні вимоги до підготовки заявок	2
6	Практичне заняття	Пошук джерел фінансування відповідно до тематики наукових досліджень – HORIZON, Євроатом, НАТО, COST	2
7	Практичне заняття	Заповнення апікаційної форми проектів Німецької служби академічних обмінів DAAD, Шведського інституту, Svenska institutet, SI	2
8	Практичне заняття	Заповнення апікаційної форми проектів програми Еразмус+ у сфері вищої освіти – KA2 CHBE	2
9	Практичне заняття	Заповнення апікаційної форми двосторонніх наукових конкурсів– українсько-американські, українсько-литовські, українсько німецькі.	2
Модуль 3. Програми фінансування академічної мобільності та наукових стипендій			
10	Лекція	Державні програми фінансування	2
11	Лекція	Міжнародні програми фінансування	2
12	Практичне заняття	Пошук джерел фінансування наукових досліджень за рахунок бюджетних коштів (премія кабінету міністрів України за розроблення і впровадження інноваційних технологій, стипендія Кабінету	2

		Міністрів України для молодих вчених, Премія Верховної Ради України, державні стипендії для видатних діячів науки)	
13	Практичне заняття	Заповнення аплікаційної форми програм Шведського інституту, Svenska institutet, SI, Німецької служби академічних обмінів DAAD, урядів Фінляндії, Литви, Словаччини, Японії.	2
14	Практичне заняття	Заповнення аплікаційної форми програми Еразмус+ - KA1. Академічна мобільність	2
15	Практичне заняття	Заповнення аплікаційної форми програми - Дії Марії Склодовської-Кюрі (The Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA)), Individual Fellowships	2

Контрольна робота на тему:

«Характеристика програми/фонда обраного для виконання контрольної роботи та підготовка грантової заявки програми/фонда за темою наукових досліджень аспіранта».

Методи контролю та оцінювання знань аспірантів

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій аспірантів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Аспірант, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету (відділу докторантури і аспірантури) документ, який засвідчує ці причини.

Аспірант, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати

зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

Аспірант, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку, а також виконати індивідуальне завдання, якщо його виконання було передбачене планом заняття.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі аспірантів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується аспірантами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх семінарських занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань аспіранта аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються аспіранту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту аспірантом на заняттях, які

призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, аспіранти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь аспіранта у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за місяць до початку залікової сесії. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 2 тижні до початку сесії. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності аспірантів за відсутності пропущених та невідпрацьованих семінарських занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою до підсумкової форми контролю – заліку. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Участь в роботі впродовж семестру – 100.

Форма підсумкового контролю – залік.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- семінарські завдання 30% семестрової оцінки;
- індивідуальна робота 30 % семестрової оцінки;
- модульний: тестовий (заліковий) – 40 %

Розподіл балів для оцінювання дисципліни

Поточне оцінювання			Підсумковий тест	Сума балів
Змістовні модулі				
1	2	3		
20	20	20	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Аспіранту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Аспірант, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку.

Аспірант, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Аспірант має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до аспірантів на початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

1. Erasmus+ URL: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node_en
2. Horizon 2020 URL: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>
3. Horizon Europe URL: https://ec.europa.eu/info/horizon-europe_en
4. Marie Skłodowska-Curie Actions URL: https://ec.europa.eu/research/mariecurieactions/node_en
5. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ Р. С. Кропивницький, Інститут державного управління у сфері цивільного захисту
URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/10_2018/29.pdf
6. Міжнародні наукові проекти. Міністерство освіти і науки України
URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/mizhnarodni-naukovi-proekti>
7. НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕРАЗМУС+ ОФІС В УКРАЇНІ (НЕО В УКРАЇНІ)
URL: <https://erasmusplus.org.ua/>
8. Німецька служба академічних обмінів DAAD Україна URL: <https://www.daad-ukraine.org/uk/>
9. Шведський інститут (Svenska institutet) URL: <https://si.se/en/>
10. Польська Академія наук (The Polish Academy of Sciences) URL: <https://pasific.pan.pl/>
11. Двосторонні наукові конкурси URL: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/mizhnarodna-dilnist/mizhnarodni-naukovi-proekti/dvostoronni-naukovi-konkursi>
12. СТИПЕНДІЇ УРЯДУ ФРАНЦІЇ / НА МАГІСТРАТУРУ ТА АСПІРАНТУРУ URL: <https://institutfrancais-ukraine.com/etudier/bourses/bgf>
13. Програма імені Фулбрайта в Україні URL: <https://fulbright.org.ua/uk/>

14. Посібник з фандрейзингу для бізнес-об'єднань: посібник / Бабій О.Я.
– Київ: 2017 – 168 с. URL: https://platforma-msb.org/wp-content/uploads/2018/03/Fundraising_for_BMOs_Babij_2017.pdf
15. Премія Верховної Ради України молодим ученим URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2675-19#Text>
16. Стипендії Президента України для молодих вчених URL:
http://www.kdpu-nt.gov.ua/uk/content/stipendii_pezidenta/umovi-ta-poryadok-provedennya-konkursu-na-zdobuttya-stipendii-prezidenta-ukrayini-dlya-molod
17. Стипендії Кабінету Міністрів України для молодих вчених URL:
http://www.kdpu-nt.gov.ua/uk/content/stipendii_kmu/polozhennya-pro-stipendiyi-kabinetu-ministriv-ukrayini-dlya-molodih-vchenih